

Sydøstjyllands Politi
Holmboes Alle 2
8700 Horsens

Telefax: 76 28 14 40 og almindeligt brev

Vores sagsnummer:
5003212

Deres sagsnummer:

Dato:
22-01-2013

Vedrørende strafbart forhold mod indsatte i Statsfængslet Østjylland

Jeg skal hermed indgive anmeldelse om muligt strafbart forhold i form af grove krænkelse af en række indsattes menneskerettigheder på afdeling E i Statsfængslet i Østjylland, Frodesdalsvej 3, 8700 Horsens.

Jeg har været i telefonisk kontakt til aften med de indsattes talsmand, Hans E. Nati, som har berettet om overgrebene.

Systematiske kropsvisitationer uden konkret mistanke for besiddelse af ulovlige effekter

Talsmanden fortæller blandt andet, at indsatte på afdelingen, hver gang de skal forlade deres celle, og hver gang de skal ind på deres celle igen, ganske rutinemæssigt bliver udsat for kropsvisitation, der indebærer, at de skal klæde sig nøgne foran fængselsbetjente. Ifølge talsmanden har en indsat været visiteret 16 gange på en dag, medens han selv har været visiteret 12 gange på en dag.

Med en sådan adfærd krænker fængselsmyndighederne de indsattes menneskerettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 3.

I **Khider mod Frankrig**, sagsnummer 39364/05, har Den europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) den 9. juli 2009 blandt andet afgjort, at der var sket en krænkelse af EMRK artikel 3. Klageren var indsat i Liancourt fængslet i Frankrig som en "indsat der krævede særlig overvågning". Det blev blandt andet anset som en krænkelse af bestemmelsen, at den pågældende var udsat for gentagne overførsler mellem forskellige fængsler, at han var udsat for lange perioder af udelukkelse fra fællesskabet, og at han var genstand for systematiske kropsvisitationer. Da der ikke havde været effektive retsmidler til rådighed for den indsatte, da denne klagede, fandt EMD også, at artikel 13 var krænket.

Også i **Van der Ven mod Holland** (sagsnummer 50901/99) fandt EMD, at rutinemæssige kropsvistationer foretaget uden, at der forelå en konkret mistanke om, at den pågældende besad ulovlige effekter, udgjorde en krænkelse af EMRK artikel 8.

Ingen meningsfuld beskæftigelse og ingen adgang til uddannelse

De indsattes talsmand fortæller videre, at de indsatte på afdeling E ikke må besidde mere end højst to bøger i deres celle på samme tid. Råder en indsat for eksempel over en bog, som han selv har købt, må han kun låne en yderligere bog fra biblioteket.

Endvidere oplyser talsmanden, at de indsatte nægtes adgang til at deltage i uddannelse og undervisning. Den lærer, som formelt skulle være tilknyttet afdelingen, skulle have oplyst de indsatte, at der ikke er afsat midler til, at de indsatte på afdeling E kan tilbydes undervisning, hvorfor dette ikke sker.

Den eneste beskæftigelse, som de indsatte ifølge talsmanden tilbydes, er montagearbejde i et montageværksted tilknyttet afdeling E, hvor mange indsatte arbejder i eneceller, og hvor nogle ganske få må arbejde to og to i et rum.

Der sker tilsyneladende en systematisk overtrædelse af § 6, stk. 3, nr. 3, i bekendtgørelsen om udelukkelse af indsatte fra fællesskab, der kræver, at indsatte, der er udelukket fra fællesskabet skal tilbydes *“særlig adgang til eneundervisning og arbejde, herunder anden godkendt aktivitet, som kan medvirke til at mindske den særlige belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred, som er forbundet med udelukkelse fra fællesskab.”*

Anden chikanøs adfærd

Talsmanden fortæller videre, at forholdene på afdelingen blev betydeligt mere restriktive omkring august 2012.

Efter denne dato fik de indsatte udtaget deres køleskabe fra cellerne, hvorefter de skulle være placeret i køkkenet, hvor de indsatte kun må komme ind hver tre gange i døgnet for at tage for eksempel mælk ud til morgenmaden. De må en gang i døgnet tilberede varm mad i køkkenet, og de må ikke på forhånd få oplyst tidspunktet, hvor de må tilberede varm mad. Talsmanden oplyser, at han allerede kl. 14.00 skal begive sig til køkkenet for at lave varm mad. Andre gange er det så sent som kl. 19.00. Han kan således ikke vide, hvornår har bør spise sin morgenmad og sin frokost, idet han risikerer at skulle tilberede sin varme aftensmad kort tid efter, at han har spist frokost.

På arbejdspladsen fjernede man i august 2012 ifølge talsmanden to af dagens tre pauser, således at der nu kun er en pause hele dagen igennem. Dette har ifølge talsmanden gjort det meget monotone og meningsløse arbejde, der for det meste udføres i isolation, endnu mere ulideligt.

Min klient fortæller, at den bygningsmæssige standard er god, og at der står "et stort flot billardbord" midt på gangen. De indsatte må imidlertid ikke bruge det. Talsmanden fortæller, at han kun har set det anvendt af fængselsbetjente i de år, hvor han har siddet på afdelingen. Det kan overvejes, om bordet alene er placeret for at give torturkomiteen og andre besøgende et fejlslagt indtryk af, at de indsatte behandles rimeligt.

Chikanøs isolation af de indsattes talsmand fra de indsatte, der har valgt ham

Det er videre oplyst fra talsmanden, at denne blev valgt som talsmand af de indsatte på "B-gangen", som er en del af afdeling E, hvor alle indsatte ifølge talsmanden stemte på ham. Dagen efter blev han angiveligt helt uden rimelig grund flyttet over på "A-gangen", således at de indsatte ikke kan udnytte den talsmand, som de har valgt. De indsatte har efter loven ret til at vælge talsmand, og ifølge talsmanden blev denne valgt efter den procedure, som gælder for sådanne valg.

Myndighederne er pligtige til at indlede efterforskning mv.

Den udviste adfærd fra de relevante myndighedspersoners side kan efter min opfattelse være udtryk for magtmisbrug i strid med straffelovens kapitel 16. Sådant adfærd skal straffes føleligt, ikke mindst hvis den indebærer overtrædelser af de forurettedes menneskerettigheder.

De danske myndigheder er pligtige til ikke blot at *efterforske* et "arguable claim" om krænkelse af EMRK artikel 3. De er også pligtige til at udvirke, at personer, der krænker denne bestemmelse idømmes en følelig straf jævnfør for eksempel **Gäfgen mod Tyskland** afgjort af EMD den 1. juni 2010 under sagsnummer 22978/05, hvor Tyskland blev dømt, efter at de tyske myndigheder selv havde fundet, at EMRK artikel 3 var krænket, som følge af at tyske polititjenestemænd havde truet en anholdt med tæsk, men hvor straffene mod de omhandlede polititjenestemænd havde været for milde.

Jeg skal bede om at blive beskikket som bistandsadvokat for Hans E. Nati under sagen, og jeg skal samtidigt bede om løbende at modtage sagens akter.

Advokaterne Bonnez & Ziebe

møderet for landsret

Vester Allé 7, 1. th., 8000 Århus C

tlf.: 70 22 33 13

fax.: 87 30 33 00

kontortid: hverd. 10-12 og 14-16

email: post@bonnezziebe.dk

Med venlig hilsen

Claus Bonnez
advokat